

A woman with blonde hair tied in a ponytail, wearing a dark blue polo shirt, is looking upwards and to the right. She is holding several red boxes of "EKOLOGISKA CORNFLAKES" in her arms. The background is a blurred supermarket aisle with shelves of various products.

Flytttrappport 2021

Hur sker flyttar
inom kollektivavtalad
tjänstepension?

Innehåll

sid 3	Sammanfattning
sid 4	Flytträtten för tjänstepensionerna
sid 9	Kollektivavtalade tjänstepensioner – en växande marknad
sid 12	Flyttutvecklingen – övergripande trender
sid 14	Flyttutvecklingen – bolag och sparformer
sid 16	Flyttar för privatanställda arbetare
sid 17	Flyttar för privatanställda tjänstemän
sid 18	Flyttar för kommun- och regionanställda
sid 19	Flyttar för statsanställda
sid 20	Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension?

VARFÖR GÖR AMF EN FLYTTRAPPORT?

AMF är förvalsbolag för tjänstepensionen för privatanställda arbetare (Avtalspension SAF-L0). Det innebär att AMF förvaltar tjänstepensioner för de privatanställda arbetare som inte gör ett aktivt val för sin tjänstepension. AMF är valbart inom de största kollektivavtalade tjänstepensionsavtalen och erbjuder sparande i traditionell försäkring och fondförsäkring.

Syftet med rapporten är att belysa flyttströmmarna för tjänstepensioner och att öka förståelsen för hur kunderna agerar vid flytt av tjänstepension. Den flytträtt som finns inom kollektivavtalad tjänstepension är en viktig rättighet för att individen ska kunna utöva kundmakt och välja det pensionsbolag och den pensionslösning som passar denne bäst. AMF strävar efter att göra de kunder som väljer att byta pensionsbolag medvetna om vad en flytt till eller från ett bolag innebär.

Vid frågor om rapporten är du välkommen att kontakta AMFs trygghetsekonom Dan Adolphson Björck, tel: 070-249 31 54 eller mejl: dan.adolphson.bjorck@amf.se

Undrar du över något?

0771-696 320 (vardagar 8-17)
info@amf.se amf.se

MER INFORMATION

www.fora.se

Val av tjänstepension för privatanställda arbetare.

www.collectum.se

Val av tjänstepension för privatanställda tjänstemän.

www.pensionsvalet.se

Val av tjänstepension för kommun- och regionanställda.

www.valcentralen.se

Val av tjänstepension för bank- och försäkringsanställda med flera.

www.spv.se

Val av tjänstepension för statsanställda.

www.konsumenternas.se

Konsumenternas försäkringsbyrå, oberoende jämförelser av avgifter och villkor.

www.minpension.se

Se hela din pension och gör pensionsprognoser.

www.pensionsmyndigheten.se

Information om den allmänna pensionen.

www.svenskforsakring.se

Svensk Försäkring, försäkringsföretagens branschorganisation.

Sammanfattning

Kapitalflöden inom kollektivavtalade tjänstepensioner

- Inbetalningarna till tjänstepensionerna fortsätter att öka. Mellan 2019 och 2020 ökade inbetalningarna till de fyra största premiebestämda tjänstepensionsavtalen med cirka 3 procent.
- De som flyttar väljer fortsatt i hög utsträckning att gå från traditionell försäkring till fondförsäkring och från de så kallade förvaldsbolagen till bankerna.
- Flytt av tjänstepensionskapital inom Avtalspension SAF-LO (privatanställda arbetare) minskade med cirka 24 procent under 2020.
- Inom ITP1/ITPK (privatanställda tjänstemän) ökade flyttarna inom ITP1 (avtalet som främst gäller för de födda 1979 och senare) medan flyttarna inom ITPK (för de födda 1978 och tidigare) minskar. Totalt minskade flyttarna för ITP1/ITPK med cirka 5 procent under 2020.
- Inom PA16 (statligt anställda) fortsatte flyttaktiviteten att öka stadigt för fjärde året i rad. Under 2020 ökade flyttarna med drygt 13 procent.
- Efter en stor uppgång 2019 minskade flyttarna med cirka 14 procent 2020 inom KAP-KL/AKAP-KL (kommun- och regionanställda).

Undersökning bland kunder som genomfört en tjänstepensionsflytt från AMF

- En tredjedel (34 procent) är inte medvetna om att de har flyttat sin tjänstepension vilket är en ökning jämfört med föregående år.
- Drygt en fjärdedel (26 procent) av de som flyttar till fondförsäkring uppger att de föredrar traditionell försäkring.
- Något fler jämför olika alternativ innan de flyttar. Fortfarande är det dock runt hälften som inte gör någon jämförelse.
- Tre av fem (62 procent) tycker att bättre information om skillnader i avgifter, sparformer och villkor (jämförelser) eller mer tid att fundera (bekräfta flytten med e-legitimation en andra gång) är bra idéer för att minska omedvetna flyttar.
- För två av fem (43 procent) väcktes tanken på flytt vid kontakt med bank, försäkringsbolag eller finansiell rådgivare medan 39 procent själv kom på tanken att flytta.
- En av tio (10 procent) fick någon form av villkorat erbjudande i samband med flytten. Villkoren handlar, liksom tidigare år, främst om rabatterade bolåneräntor. Erbjudande om helkundsrabatt inom sakförsäkring eller banktjänster förekommer också.
- Andelen som föredrar fondförsäkring framför traditionell försäkring har ökat. Från 42 till 57 procent senaste året, vilket är den högsta nivå sedan 2016. Den ökade efterfrågan på traditionell försäkring förra året var sannolikt en effekt av pandemin och den då sviktande börsen. Bland dem som är 56 år eller äldre och flyttat till fondförsäkring är det hälften (47 procent) som säger att de föredrar traditionell försäkring.
- Nära sju av tio (68 procent) uppger att de är nöjda med att ha flyttat sin tjänstepension medan 6 procent är missnöjda.

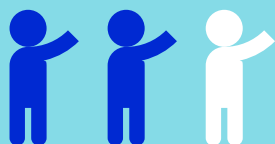
OM RAPPORTEN

AMF har för sjätte året i rad tagit fram denna rapport för att beskriva och följa flyttströmmarna inom kollektivavtalad tjänstepension. Den studerade tidsperioden sträcker sig från 2004 till 2020 med fördjupad information för 2020. Underlaget består av publik information från valcentralerna och branschorganisationen Svensk Försäkring. Rapporten redovisar även vilka bolag som är valbara för traditionell försäkring respektive fondförsäkring inom de fyra största avtalsområdena, samt flytträtt och flyttavgifter för både kollektivavtalad och individuell tjänstepension.

För att ta reda på hur spararna resonerar vid flytt av tjänstepension genomförde AMF i 25 augusti–23 september 2021 en undersökning bland sparare som flyttat sin tjänstepension från AMF under perioden januari–juni 2021.

AVGRÄNSNINGAR

Rapporten omfattar flyttstatistik för kollektivavtalade tjänstepensioner via valcentraler inom de fyra stora kollektivavtalen. Flyttstatistik avseende individuell tjänstepension (tjänstepensioner utanför kollektivavtal) omfattas inte. Rapporten omfattar enbart premiebestämd tjänstepension. Förmånsbestämd tjänstepension går i regel inte att flytta av den försäkrade.

En tredjedel (34 procent) är inte medvetna om att de har flyttat sin tjänstepension vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Flytträtten för tjänstepensionerna

Det svenska pensionssystemet består av tre delar:

- 1 ALLMÄN PENSION
- 2 TJÄNSTEPENSION FRÅN ARBETSGIVAREN
- 3 EGET PRIVAT SPARANDE TILL PENSION

Inom alla tre delar har spararen möjlighet att göra placeringsval samt ändra och göra nya val – både för framtida premier och för redan intjänat pensionskapital.

För de flesta står den allmänna pensionen fortsatt för den största delen av pensionen. Men år för år växer tjänstepensionen i betydelse och spelar en allt viktigare roll både för pensionärernas ekonomi och för samhället som helhet. Flytträtt innebär en rättighet att överföra försäkringskapital från en befintlig pensionsförsäkring till en annan pensionsförsäkring (från ett bolag till ett annat, eller mellan traditionell försäkring och fondförsäkring eller en intern flytt inom samma bolag). Det kan handla om mindre belopp, men det kan också vara pensionspengar från ett helt yrkesliv. Det bolag som man flyttar ifrån tar oftast ut en avgift för flytten.

Eftersom bolagen har olika försäkringsvillkor, avgifter och sparformer kan det finnas både för- och nackdelar med att flytta sin tjänstepension. Som sparare är det viktigt att vara medveten om eventuella konsekvenser av en flytt.

I praktiken är det en stor skillnad mellan flytträtten inom kollektivavtalad tjänstepension respektive individuell tjänstepension. Inom kollektivavtalad tjänstepension har arbetsmarknadens parter pressat avgifterna, man flyttar med e-legitimation och betalar några hundralappar för själva flytten. Inom individuell tjänstepension ser det annorlunda ut. Historiskt har det funnits inslag av höga flyttavgifter, flytten kan vara krånglig (med bland annat krav

på underskrift från arbetsgivaren) och i vissa fall går det inte ens att flytta. När flytträtten diskuteras i samhällsdebatten handlar det nästan alltid om individuell tjänstepension (inte om flytträtten inom kollektivavtalad tjänstepension). Från politiskt håll vill man effektivisera möjligheten att flytta individuell tjänstepension (och privat pension) eftersom man menar att det finns inlåsnings effekter. Därför har det kommit en rad initiativ från lagstiftaren inom just detta område.

Förändrad lagstiftning

I november 2019 godkände riksdagen regeringens proposition ”En effektivare flytträtt av försäkringssparande”¹⁾ som dels innehåller regler om vilka avgifter bolagen får ta ut vid flytt och återköp av individuell personförsäkring, dels skatterättsliga lagändringar som syftar till att öka flexibiliteten i flyttreglerna. Lagändringarna vad gäller flyttavgifterna för individuell personförsäkring innebär att den avgift försäkringsföretagen får ta ut vid en flytt begränsas till den administrativa kostnaden och kvarvarande anskaffningskostnader. Vad gäller anskaffningskostnaderna får dessa inte vara äldre än tio år och måste vara direkt kopplade till den aktuella försäkringen. Förändringarna trädde i kraft den 1 januari 2020.

¹ Finansdepartementet, En effektivare flytträtt av försäkringssparande, Prop. 2018/19:124.

Flytträtten för tjänstepensionerna, forts.

I samband med behandlingen av lagförslaget lämnade emellertid riksdagen en uppmaning till regeringen att återkomma med ett lagförslag som separerar fond- och depåförsäkringar från traditionella försäkringar i syfte att ytterligare begränsa avgifterna vid återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar. Detta resulterade i att regeringen i mars 2020 presenterade ytterligare förslag på lagändringar som innebär att försäkringsföretaget vid återköp eller flytt av fond- eller depåförsäkringar endast får ta ut en avgift som avser den administrativa hanteringen och som högst uppgår till ett belopp som motsvarar 0,0127 prisbasbelopp (för närvarande cirka 600 kr). Vidare föreslogs att försäkringsföretaget inte får ta ut en avgift vid återköp eller flytt om fond- eller depåförsäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp. Förändringarna trädde i kraft den 1 april 2021 med retroaktiv tillämpning för försäkringar tecknade efter den 30 juni 2007.

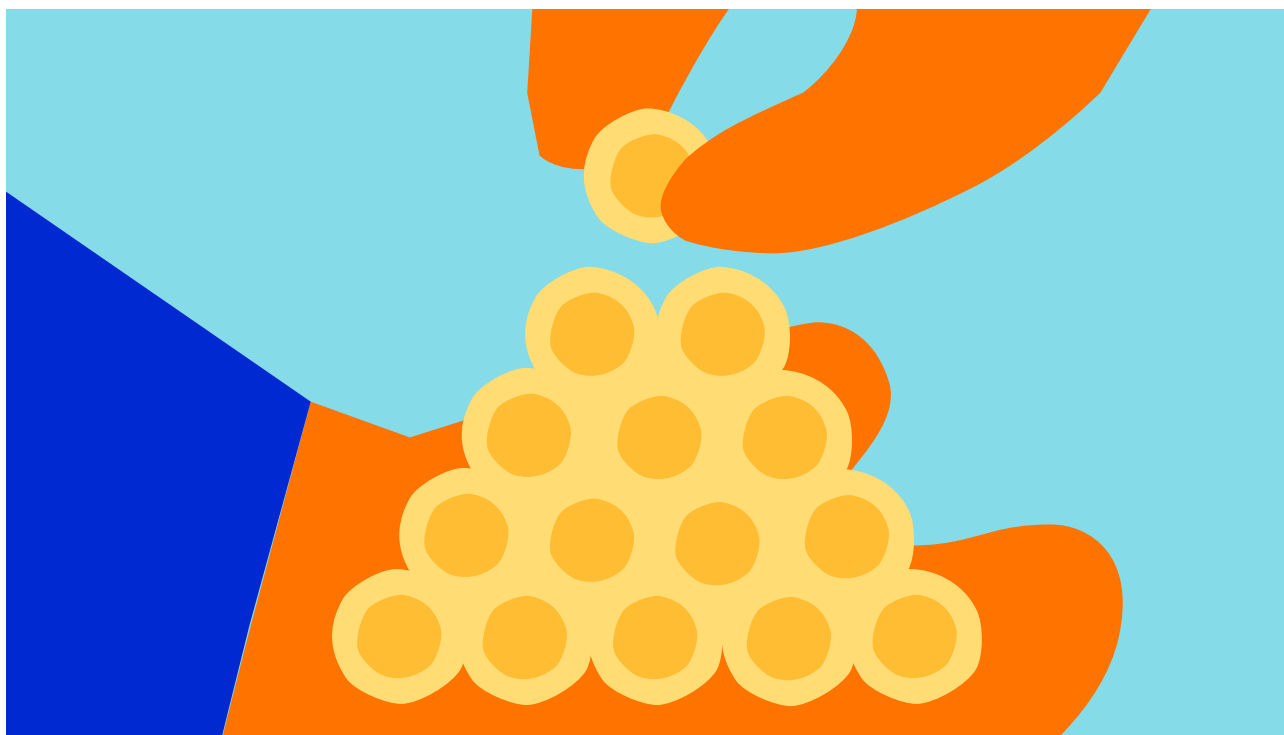
Den förändrade lagstiftningen på senare år har inte enbart medfört regler om begränsningar gällande avgiftsuttag och införande av flytträtt på äldre försäkringar. Det har också genomförts ett antal ändringar som syftar till att öka flexibiliteten i de skatterättsliga flyttreglerna (både för tjänstepension och privat pension). Det är till exempel tillåtet att flytta hela värdet i en eller flera pensionsförsäk-

ringar till en annan pensionsförsäkring med samma person som försäkrad, utan några beskattningskonsekvenser. En sådan flytt kan även göras under en pågående utbetalning av pension, under förutsättning att pensionsutbetalningar inte får ha påbörjats från den mottagande försäkringen. Vidare slopades kravet på att mottagande försäkring ska tecknas av försäkringstagaren i den ursprungliga försäkringen, vilket kan underlätta flytt av fribrev (försäkringar där inga nya premier betalas in) där arbetsgivaren inte längre existerar.

Men många äldre avtal saknar fortfarande flytträtt, vilket kan medföra att enbart pensionskapital intjänat efter ett visst datum kan flyttas. Det finns cirka 1,4 miljoner individuella fond- och depåförsäkringar som saknar denna flytträtt, nästan enbart individuella tjänstepensionsförsäkringar och privata pensionsförsäkringar.²⁾ Flera politiska partier har varit tydliga med att det inte bör vara någon skillnad mellan gamla och nya försäkringsavtal. Under våren 2021 presenterade Finansdepartementet därför en promemoria med förslag om att individuella fond- och depåförsäkringar bör få flyttas oavsett när försäkringsavtalet har ingåtts (även före 1 juli 2007).³⁾ Regeringen överlämnade en lagrådsremiss till lagrådet 28 oktober 2021 och lagrådet lämnade lagrådsremissen utan erinran. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

²⁾ Finansinspektionen, Konsekvenser av en utvidgad rätt till återköp och överföringar – Dnr 20-24666, s. 7.

³⁾ Finansdepartementet, En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar, Fi 2021/01980.

Flytträtt inom kollektivavtalad tjänstepension

Inom den kollektivavtalade tjänstepensionen har flytträtten införts stegvis, först för privatanställda och på senare år även för offentliganställda. Numera finns det flytträtt inom de största tjänstepensionsavtalen. De första åren var det vanligt med flyttblanketter men på senare år sker de allra flesta flyttar med e-legitimation hos den valcentral som administrerar tjänstepensionen inom respektive avtal.

För privatanställda arbetare (Avtalspension SAF-LO) infördes flytträtt 2004, men först 2006 blev flyttvolymerna märkbara. Mellan 2007 och 2008 samt under delar av 2014, 2016 samt 2020 rådde temporära flyttstopp. Det berodde bland annat på en dom i EG-domstolen som innebär att även pensionssparande utomlands blev avdragsgillt. För att förhindra att gamla försäkringar flyttas utomlands, bortom Skatteverkets kontroll, stoppade man temporärt möjligheten till flytt. Mellan maj och november 2020 infördes ett nytt flyttstopp för privatanställda arbetare inom Avtalspension SAF-LO, vilket innebar att inga nya flyttar genomfördes under denna period men redan påbörjade flyttar kunde ändå slutföras. Det temporära flyttstoppet berodde på att Fora, som är valcentral för Avtalspension SAF-LO, planerade ett systembyte med bland annat fokus på att skapa förbättrade e-tjänster. Detta medförde att nya flyttar inte kunde genomföras då processerna i de båda systemen skiljer sig åt och att en flytt som påbörjats i det gamla systemet därmed inte hade kunnat slutföras korrekt i det nya.

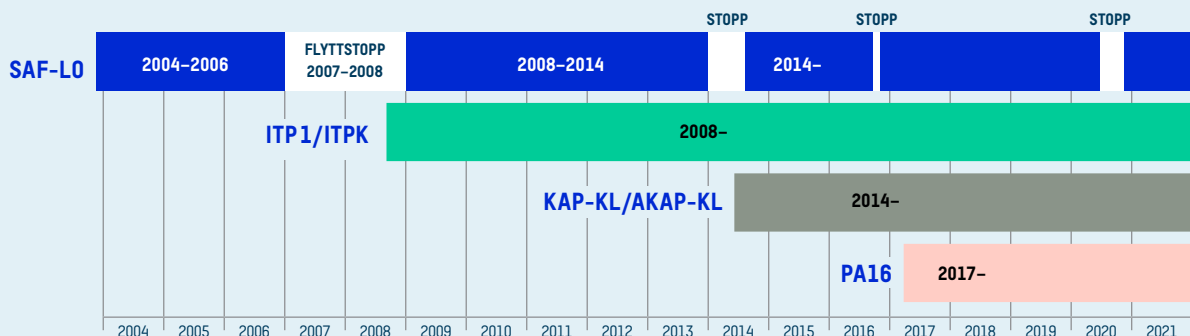
Flytträtten för privatanställda tjänstemän (ITP1/ITPK) infördes för samtliga anslutna bolag under 2008, och

2014 gavs även kommun- och regionanställda (KAP-KL/ AKAP-KL) full flytträtt. Statsanställda (PA16) fick flytträtt för sin tjänstepension först i april 2017. I praktiken är det också bara en del av kapitalet inom PA16 som är flyttbart (den s.k. valbara delen) eftersom förvalsalternativet för statsanställda (Kåpan) saknar flytträtt för det kapital som man tjänat in före 2017.

Kollektivavtalsparterna (arbetsgivare och fackförbund) bestämmer vilka bolag som de anställda ska kunna välja som förvaltare av sin tjänstepension. Parterna agerar kravställare genom upphandlingar och anslutningsförfaranden. Vanligtvis består utbudet av 5–15 bolag som erbjuder traditionell försäkring och/eller fondförsäkring. Parterna ställer också krav på att det ska finnas flytträtt. Pensionsspararna kan flytta mellan de upphandlade/anslutna bolagen och sparformerna som finns inom respektive avtalsområde.

Inom kollektivavtalad tjänstepension är flyttavgifterna mellan 0 till 800 kronor per bolag och flyttillfälle. Generellt sett är flyttavgifterna något högre för offentliganställda (kommun-, regionanställda samt statligt anställda) i och med att valcentralerna tar ut en avgift om 300 kronor. Dock kan en flytt från bolag som tidigare har varit valbara men inte längre är det ha en högre avgift. Det vanligaste är att spararen flyttar sin pension med hjälp av e-legitimation, men inom vissa avtalsområden finns flyttblankett för de som föredrar det. Flytt av fondförsäkringar genomförs ofta inom några veckor och vid flytt av traditionella försäkringar (produkter med garantier) sker flytten ofta inom 60 dagar.

Flytträtt inom avtalsområdena

Källa: Fora, Collectum, SPV, Valcentralen, Pensionsvalet

Valbara bolag inom de största kollektivavtalsområdena

Under 2020 var nedanstående bolag valbara inom de fyra stora avtalsområdena för traditionell försäkring respektive fondförsäkring. Upphandlingar och anslutningar har inneburit att de valbara bolagen har varierat genom åren. Det medför att spararna kan ha försäkringar hos bolag där inga nya premier sätts in, så kallade fribrev.

TABELL 1

Avtalsområde	Traditionell försäkring	Fondförsäkring		
SAF-LO Privatanställda arbetare Valcentral: FORA Förval: AMF	<u>Alecta</u> <u>AMF</u> <u>Folksam</u> <u>SEB</u>	<u>AMF</u> <u>Futur Pension</u> <u>FOLO (Folksam)</u> <u>Handelsbanken</u>	<u>Länsförsäkringar</u> <u>Movestic</u> <u>Nordea</u> <u>SEB</u>	<u>SPP</u> <u>Swedbank</u>
ITP1/ITPK Privatanställda tjänstemän Valcentral: Collectum Förval: Alecta	<u>Alecta</u> <u>AMF</u> <u>Folksam</u> <u>SEB</u> <u>Skandia</u>	<u>Futur Pension</u> <u>Handelsbanken</u> <u>Movestic</u>	<u>SPP</u> <u>Swedbank</u>	
KAP-KL/AKAP-KL Kommun- och regionanställda Valcentral: Valcentralen och Pensionsvalet Förval: KPA	<u>Alecta</u> <u>AMF</u> <u>KPA</u> <u>Skandia</u>	<u>AMF</u> <u>Futur Pension</u> <u>FOLO (Folksam)</u> <u>Handelsbanken</u>	<u>Länsförsäkringar</u> <u>KPA</u> <u>Svenska Lärafonder (Folksam)</u>	<u>Nordea</u> <u>SEB</u> <u>Swedbank</u>
PA16 Statligt anställda Valcentral: Statens Tjänstepensionsverk (SPV) Förval: Kåpan	<u>Alecta</u> <u>AMF</u> <u>Kåpan</u>	<u>AMF</u> <u>Futur Pension</u> <u>Handelsbanken</u> <u>Länsförsäkringar</u>	<u>SEB</u> <u>Swedbank</u>	

Källa: Fora, Collectum, SPV, Valcentralen, Pensionsvalet

Flytträtt för individuell tjänstepension

Individuella tjänstepensioner är tecknade direkt mellan arbetsgivare och pensionsbolag (utanför kollektivavtalen) eller via avtal med försäkringsförmedlare. Generellt sett finns det större skillnader när det gäller avgifter och villkor inom individuell tjänstepension jämfört med kollektivavtalad tjänstepension. Inför en flytt kan man beställa ett flyttfaktablad som framställs inom 14 dagar för att jämföra befintlig försäkring med den som man överväger att flytta till. Om man vill flytta behöver man stämma av att pensionsbolagen tillåter en flytt (eftersom äldre försäkringar kan sakna flytträtt), att arbetsgivaren går med på en flytt (eftersom tjänstepensionen oftast är arbetsgivarägd) och fylla i blanketter för att genomföra själva flytten (vilket även det är en stor skillnad mot kollektivavtalad tjänstepension där flytten ofta sker med e-legitimation).

Finansinspektionen uppmärksammade 2016 att det fanns exempel inom individuell tjänstepension där flyttavgiften var så hög som 5 procent på pensionskapitalet, om flytten skedde relativt snart efter nyteckning. Finansinspektionen ifrågasatte även förekomsten av procentuella flyttavgifter som tillämpas många år efter det att försäkring-

arna tecknades.⁴⁾ Inom individuell tjänstepension förekommer också provisioner från pensionsbolag till försäkringsförmedlare. Det gör att det kan ta många år innan spararen blir lönsam för pensionsbolagen, vilket till stor del förklarar de höga flyttavgifterna.

Flyttavgifterna inom individuell tjänstepension har varit fortsatt omdiskuterade. Regeringen har därför föreslagit att införa flytträtt för individuella fond- och depåförsäkringar oavsett när de är tecknad (även före 1 juli 2007). Finansinspektionen menar att huvuddelen av kapitalet finns sparade hos några bolag som riskerar att få sjunkande solvenskvot som ett resultat av de nya flyttreglerna. Finansinspektionen påpekar samtidigt att det finns flera fördelar med att konsumenterna får möjlighet att flytta. Sveriges Försäkringsförmedlares förening (SFM) framför att det finns risk för att individer med stort kapital blir "särskilt attraktiva att bearbeta med lågkvalitativ och prispressad rådgivning" där spararna vid en flytt kan förlora viktiga moment såsom garantier, efterlevandeskydd och premiebefrielseförsäkring. Tanken är att de nya reglerna ska gälla från den 1 juli 2022.

Tabell 2. Översikt flytträtt och flyttavgifter

	<u>Kollektivavtalad tjänstepension</u>	<u>Individuell tjänstepension</u>
Flyttavgift	0–800 kronor per bolag och flyttillfälle*	0–600 kr för försäkringar tecknade efter 1 juli 2007 **
Arbetsgivarens underskrift krävs	Nej	Ja , i många fall
Tidsgräns för flytt (flyttid)	Ja , regleras i avtal mellan valcentraler och bolag	Nej , branschrekommendation om 60 dagar men det kan ta längre tid
Flytt möjlig med e-legitimation	Ja (flyttblankett finns för den som föredrar det)	Nej , flyttblanketter krävs
Valcentral administrerar flytten	Ja , vanligtvis	Nej , flytt sker vanligtvis direkt mellan bolagen
Flytträtt för all premiebestämd tjänstepension	Ja . Inom Kåpan Valbar är dock endast det som är intjänat från 1 juli 2016 flyttbart	Nej , flytträtten är beroende av försäkringsvillkor och teckningstidpunkt

* Den maximala flyttavgiften är 500 kr som de valbara bolagen tar ut men valcentralerna för kommun- och regionanställda samt statligt anställda tar även ut en avgift om 300 kr.

** Högsta tillåtna flyttavgift regleras med årlig indexuppräkning av prisbasbeloppet

⁴⁾ Finansinspektionen, Lägesrapport om branschöverenskommelse för ökad transparens vid flytträtt för pensionssparande, FI Dnr 14-8233.

Kollektivavtalade tjänstepensioner – en växande marknad

Premieinflödena inom kollektivavtalad tjänstepension

Inbetalningarna till tjänstepensionerna fortsätter att öka. Under 2020 betalades det in närmare 185 miljarder kronor till tjänstepensionerna och premieinflödena till pensionsbolagen via valcentraler var enligt Svensk Försäkrings statistik cirka 77 miljarder kronor, vilket är en ökning från året innan med drygt 3 miljarder kronor (cirka 4 procent).⁵⁾

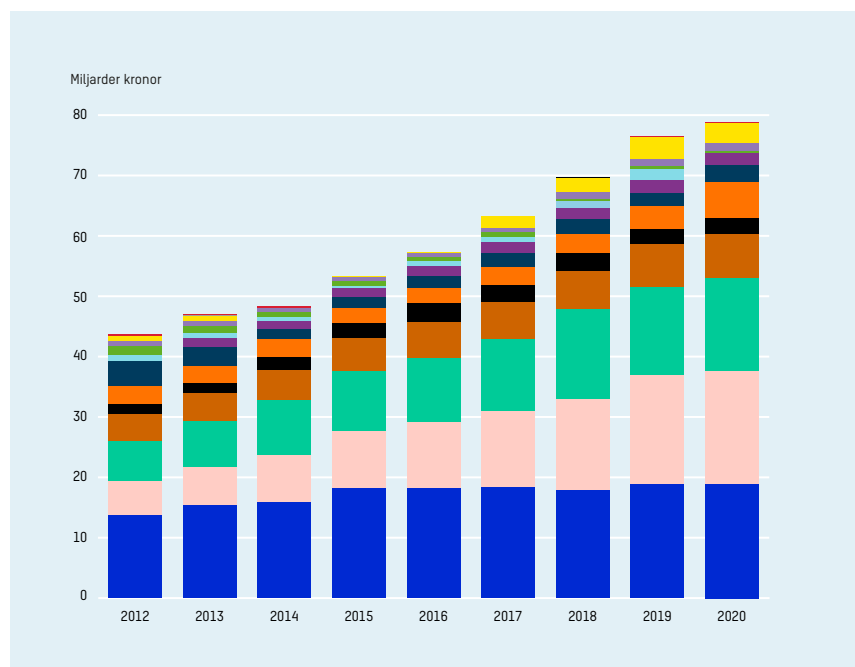
Av premieflödena går cirka 70 procent fortsatt till förvalsbolagen Alecta, AMF och KPA vilket är i linje med utvecklingen de senaste åren.⁶⁾ De flesta aktörer har en generell stadig premieökningstakt och de största ökningarna i absoluta tal står Handelsbanken och Länsförsäkringar för. Även Movestic ökar, fast från en lägre nivå. KPA ökar mest på årsbasis bland förvalsbolagen. Skandia noterar en något minskad premieutveckling mellan 2019 och 2020.

Att premieinflödena via valcentral ökar beror bland annat på att:

- Förmånsbestämd tjänstepension fasas ut inom samtliga avtalsområden och ersatts med premiebestämda lösningar.
- Fler sparare med premiebestämd tjänstepension har en lön över 7,5 inkomstbasbelopp (speciellt privatanställda tjänstemän).
- Ökande pensionsavsättningar i form av till exempel deltids-/flexpension (framförallt privatanställda).
- Fler tidiga och sena arbetsår ger tjänstepension (speciellt bland anställda inom stat, kommun och region).

Diagram 1.

Premieinflöden via valcentral till pensionsbolag 2012–2020

Källa: Svensk Försäkring

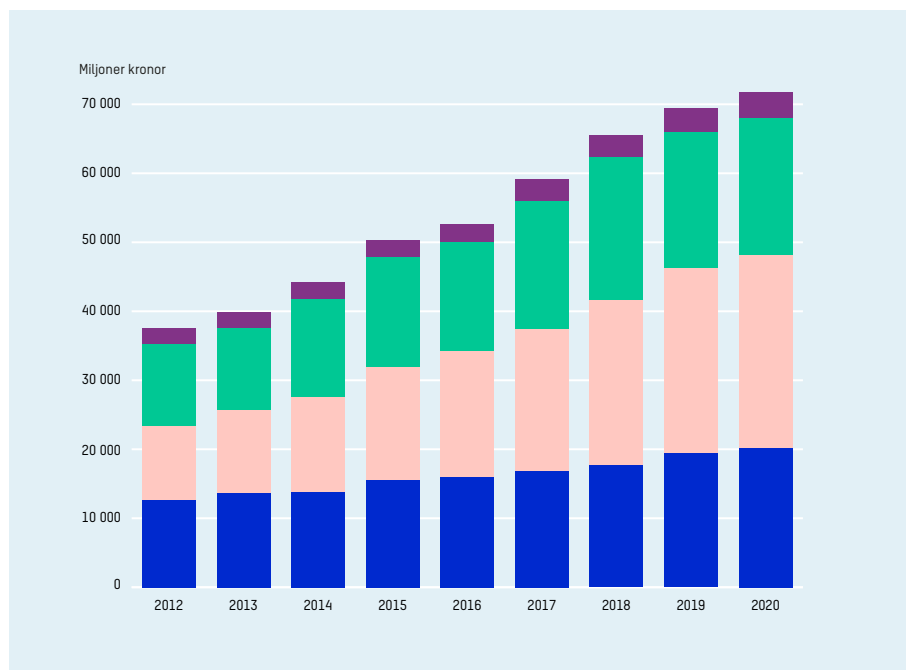
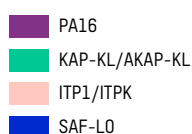
⁵⁾ Svensk Försäkring, Försäkringsmarknaden Kvartal 4, 2020, 2021-02-17.

⁶⁾ Statistik avseende premieflöden för Kåpan pensioner, som är förval för den valbara delen av tjänstepensionen för statligt anställda, saknas eftersom Kåpan pensioner är en tjänstepensionsförening som inte medlem i Svensk Försäkring.

Premier, via valcentral per avtalsområde 2012–2020

Diagram 2.

Premier, via valcentral per avtalsområde 2012–2020

Tabell 3. Premier, via valcentral per avtalsområde 2012–2020

Miljoner kronor	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Utveckling 2019–2020
SAF-L0	12 640	13 660	13 820	15 510	16 000	16 840	17 680	19 363	20 183	4%
ITP1/ITPK	10 650	11 940	13 720	16 370	18 150	20 500	23 950	26 828	27 901	4%
KAP-KL/AKAP-KL	12 380	12 700	13 860	14 660	15 160	18 120	20 620	19 819	19 998	1%
PA16	2 370	2 430	2 490	2 550	2 600	3 200	3 250	3 420	3 655	7%
Totalt	38 040	40 730	43 890	49 090	51 910	58 660	65 500	69 430	71 737	3%

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet, Valcentralen, SPV

Deltids-/flexpension omfattar allt fler

Inom en rad branscher har det sedan slutet av 1990-talet funnits avtal som ger extra inbetalningar till tjänstepensionen kallad livsarbetspension eller arbetspension.

Tanken är att den anställde själv ska kunna växla övertid till att förstärka sin tjänstepension, betald ledig tid eller en större löneutbetalning. I takt med att medellivslängden ökar och den allmänna pensionen faller har svaret från politiskt håll varit ett längre arbetsliv. Samtidigt finns det grupper på arbetsmarknaden som inte orkar med ett längre arbetsliv fullt ut.

Därför har arbetsmarknadens parter inom en rad sektorer kommit överens om så kallad deltidspension/flexpension. Avsättningarna till deltidspension/flexpension resulterar i att den premiebestämda tjänstepensionen ökar över tid. För privatanställda är deltidspension/flexpension möjlig att flytta. För statligt anställda förvaltas flexpensionen av Kåpan och går ej att flytta.

Antal personer som omfattas av deltid-/flexpension

Källa: Fora, Collectum och SPV

Flyttutvecklingen

– övergripande trender

Flyttar av tjänstepensionskapital via valcentraler, 2004–2020

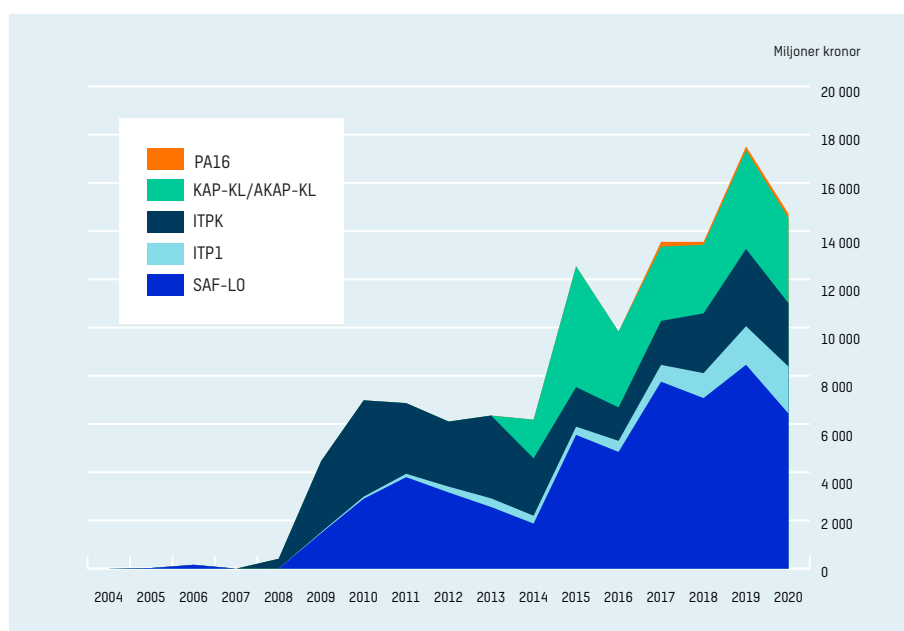
I takt med att flytträtt har tillkommit inom fler avtalsområden har flyttaktiviteten inom kollektivavtalad tjänstepension ökat. Ökningen beror till stor del på ökad aktivitet från bankerna. Även den tekniska utvecklingen (e-legitimation) kan ha bidragit till ökningen då det har förenklat flyttprocessen betydligt. Redan 2016 konstaterade Konkurrentverket i en rapport att flyttprocessen, inom just kollektivavtalad tjänstepension, förenklats med hjälp av bland annat e-legitimation.

Under 2020 ökade flyttarna för ITP1, som främst omfattar yngre privatanställda tjänstemän, medan ITPK för de äldre privatanställda tjänstemännen minskar. Även flyttarna för statsanställda med PA16 ökar för fjärde året i rad fast från små volymer. Flyttarna för kommun- och regionanställda med KAP-KL/AKAP-KL minskade något och för privatanställda arbetare som har Avtalspension SAF-LO var det flyttstopp under större delen av året (på grund av planerat systembyte hos valcentralen Fora som administrerar själva flyttarna).

- Inom Avtalspension SAF-LO, som omfattar privatanställda arbetare, skedde åter en stor ökning i flyttar mellan 2018 och 2019 och flyttarna nådde sin högsta nivå någonsin. Under 2020 minskade flyttvolymerna betydligt (–24 procent). Bland privatanställda tjänstemän är många ITPK-försäkringar nära eller under utbetalning medan ITP1 är under uppbyggnad där allt större kapital tillkommer. Över längre tidsperioder kommer därför flyttvolymerna att öka inom ITP1 och minska för ITPK även om det kan skilja sig åt för enskilda år. För 2020 ökade just ITP1 (+16 procent) medan ITPK minskade (–18 procent).
- Efter en kraftig uppgång 2019 minskade flyttarna (–14 procent) inom KAP-KL/AKAP-KL för kommun- och regionanställda. Utvecklingen har varit stötvis med ökade och minskade volymer mellan åren.
- För PA16, som omfattar statligt anställda, infördes flytträtt först i april 2017 och sedan dess har det skett en liten men stadig ökning i flyttaktiviteten. Flyttarna inom PA16 är volymmässigt fortsatt små men har stigit i antal. Under 2020 ökade flyttarna med cirka 14 procent. Inom PA16 är dock endast en liten del av kapitalet flyttbart eftersom förvalsalternativet (som förvaltas av Kåpan Pension) saknar flytträtt på pensionskapital intjänat före 2017. Yngre tjänstemän, inom PA16 avdelning I, som omfattas av flexpension kan inte heller flytta denna del från Kåpan.

Diagram 3.

Flyttar av tjänstepensionskapital via valcentral (i miljoner kronor), 2004–2020

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet, Valcentralen, SPV

Flyttutvecklingen – övergripande trender, forts.

Tabell 4. Flyttar av tjänstepensionskapital via valcentral, 2004–2020

Miljoner kronor	2004-08	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAF-LO	187	1 476	2 899	3 793	3 161	2 555	1 870	5 548	4 842	7 754	7 074	8 456	6 430
ITP1	1	41	86	141	241	361	325	342	457	698	1 035	1 599	1 949
ITPK	408	2 947	3 996	2 932	2 698	3 434	2 380	1 638	1 389	1 822	2 478	3 204	2 630
KAP-KL/AKAP-KL							1 604	5 013	3 142	3 081	2 843	4 096	3 528
PA16										62	123	161	183
Totalt	596	4 464	6 981	6 866	6 101	6 350	6 179	12 541	9 830	13 418	13 553	16 833	14 720

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet, Valcentralen, SPV

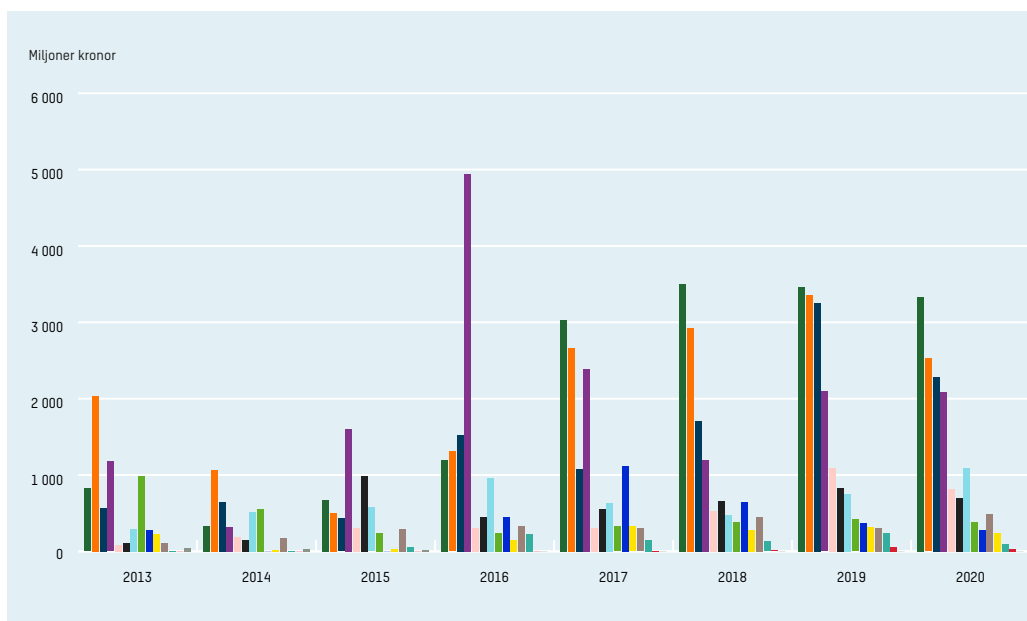
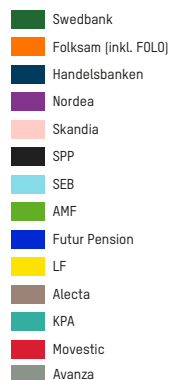
Den 1 oktober 2018 trädde lagen om försäkringsdistribution (LFD) i kraft. Lagen är tänkt att stärka konsumentskyddet i säljsituationen. Exempel på distribution är när försäkringsavtal ingås eller när råd eller förslag lämnas inför ingåendet av försäkringsavtal. Det är också försäkringsdistribution när försäkringsavtal kan tecknas på en webbplats där olika försäkringsavtal kan jämföras. Det ställs även krav på att hantera risker vid intressekonflikter och hur ersättning får betalas eller tas emot. Syftet är att motverka försäljning som styrs av möjligheten att få provision.

I juli 2019 presenterade Konkurrensverket en första granskning av hur väl LFD efterlevs, med slutsatsen att distributörerna i hög utsträckning ger konsumenterna den

information som efterfrågas. De största bristerna utifrån granskningen rör upplysning om möjligheten att utan kostnad få framföra klagomål och få sin sak prövad utanför domstol, brister kring information om den obligatoriska ansvarsförsäkringen samt brister kring hur och när information utifrån LFD ska ges till konsumenter. Hur flyttaktiviteten eventuellt har påverkats av LFD är fortsatt inte helt klarlagt. Finansinspektionen ska följa upp vilka effekter som regelverket har haft när det gäller bl.a. kundskyddet och rådgivning grundad på opartisk och personlig analys (anpassad för spararna). Uppdraget ska redovisas till Finansdepartementet senast 31 december 2021.

Diagram 4.

Inflyttat tjänstepensionskapital via valcentraler 2013–2020

Källa: Svensk Försäkring

Flyttutvecklingen

– bolag och sparformer

Flyttar av tjänstepensionskapital 2020 (privatanställda arbetare, privatanställda tjänstemän, kommun- och regionanställda samt statsanställda)

Flyttströmmarna inom kollektivavtalad tjänstepension via valcentraler går fortsatt från traditionella försäkringar till fondförsäkringar. De största flyttvolymerna går från traditionella försäkringar hos förvalsbolagen AMF, Alecta och KPA till fondförsäkring hos de bankanknutna aktörerna. Under 2020 minskade flyttarna något från AMF (–13 procent) medan de ökade tydligt från Alecta (39 procent) och KPA (71 procent). Kåpan trefaldigar sitt utflöde från 2019 till 2020 men från mycket små tal. Bankernas flyttnetto fortsätter att öka mellan 2019 och 2020 med omkring 9 procent.

Det totala nettoinflödet fortsätter därmed att domineras av bankaktörerna där Swedbank står för de största volymerna. Inflödena till fondförsäkring är störst hos Swedbank, Handelsbanken, Nordea och Folksam i likhet med tidigare år. Folksam har emellertid ett minskat flyttflöde under 2020 (–13 procent). Handelsbanken står för den största minskningen i absoluta tal (–21 procent) medan Nordea går i motsatt riktning och ökar kraftigt (+34 procent). Skandia, SPP och Futur Pension har liknande flyttflöde som året innan. För traditionell försäkring är inflödena störst hos Skandia och SEB vilket också var fallet under 2019. Flyttaktiviteten i gruppen ”Övriga” ökar men är fortsatt på små volymer.

Störst flyttströmmar finns fortfarande inom Avtalspension SAF-LO vilket beror på att det är det avtalsområde som har störst volym flyttbart kapital. Inom ITP-området är den största delen av kapitalet förmånsbestämt och saknar flytträtt (förvaltas av Alecta). Kommun- och regionanställda omfattas också till stor del av förmånsbestämd tjänstepension. Flyttarna inom PA16 är ökande men i kapitalstorlek fortfarande litet.

Diagram 5.

Flyttmarknaden 2020 (netto) via valcentral

Tabell 5. Flyttat tjänstepensionskapital 2020, Flyttnetto (flyttar in minus flyttar ut)

Miljoner kronor	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt	Ingår i respektive grupp
Förvalsbolag	-7 021	-790	-7 811	AMF, KPA, Alecta, Kåpan
Banker	328	5 724	6 052	Swedbank, Futur Pension, SEB, Handelsbanken, Nordea
Övriga	492	1 267	1 759	Folksam (inklusive FOL0), LF, Skandia, SPP, Movestic samt övriga

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet, Valcentralen, SPV

Flyttutvecklingen – bolag och sparformer, forts.

Diagram 6.

Flyttar av tjänstepension
(netto) 2020, per bolag

Tabell 6.

Flyttar av tjänstepension
(netto) 2020, per bolag

Miljoner kronor			
Bolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Kapital, netto
AMF	-4 213	-697	-4 910
Alecta	-1 492	0	-1 492
KPA	-1 284	-93	-1 377
Övriga	-44	-67	-111
Futur Pension	0	-94	-94
Kåpan	-32	0	-32
SPP	-47	221	174
Länsförsäkringar	-98	288	190
Skandia	535	-77	458
SEB	827	-289	538
Folksam *	147	997	1 144
Nordea	-279	1 838	1 559
Handelsbanken	-17	1 893	1 876
Swedbank	-204	2 281	2 077

* Folksam Liv och Folksam-L0

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet, Valcentralen, SPV

Flyttar för privatanställda arbetare

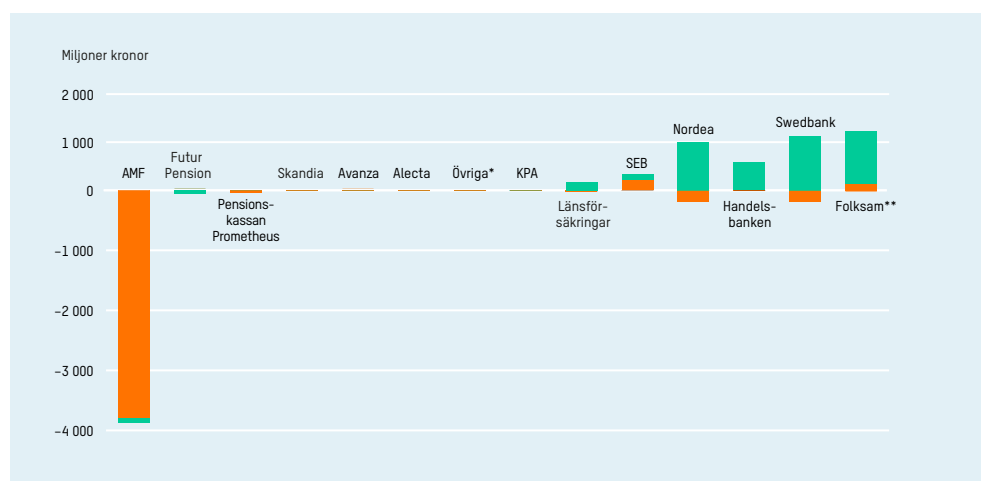
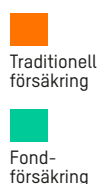
Flyttat kapital inom SAF-LO 2020

Flyttströmmarna inom Avtalspension SAF-LO går fortsatt från traditionell försäkring till fondförsäkring. Under 2020 gick majoriteten av flyttarna från traditionell försäkring hos förvalet AMF till fondförsäkring hos Folksam-LO, Swedbank, Handelsbanken, Nordea. Sammantaget minskar flyttarna inom Avtalspension SAF-LO jämfört med föregående år. Förmodligen beror det till stor del på flyttstoppet hos Fora

mellan maj och november 2020. Nordea ökar (10 procent) medan Handelsbanken (-44 procent) och Swedbank (-20 procent) minskar kraftigt. Folksam minskar med cirka 9 procent. SEB är mer eller mindre oförändrat mellan 2019 och 2020. Skandia och Futur pension har ett något minskande utflöde.

Diagram 7.

Flyttat kapital (netto) inom SAF-LO 2020, per bolag

Tabell 7.

Flyttat kapital (netto) inom SAF-LO 2020, per bolag

Miljoner kronor			
Bolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
AMF	-3 784	-90	-3 874
Futur Pension	0	-61	-61
Pensionskassan Prometheus	-39	0	-39
Skandia	-3	-11	-14
Avanza	0	-8	-8
Alecta	-5	0	-5
Övriga*	-3	-3	-5
KPA	-1	0	-1
Länsförsäkringar	-30	173	144
SEB	196	136	333
Nordea	-189	1 005	816
Handelsbanken	-9	579	570
Swedbank	-193	1 126	933
Folksam**	128	1 085	1 214

* Volvo företagspension, Movestic, SPP, Svensk Handels Pensionskassa

** Folksam Liv och Folksam-LO

Källa: Fora

Flyttar för privatanställda tjänstemän

Flyttat kapital inom ITP1/ITPK 2020

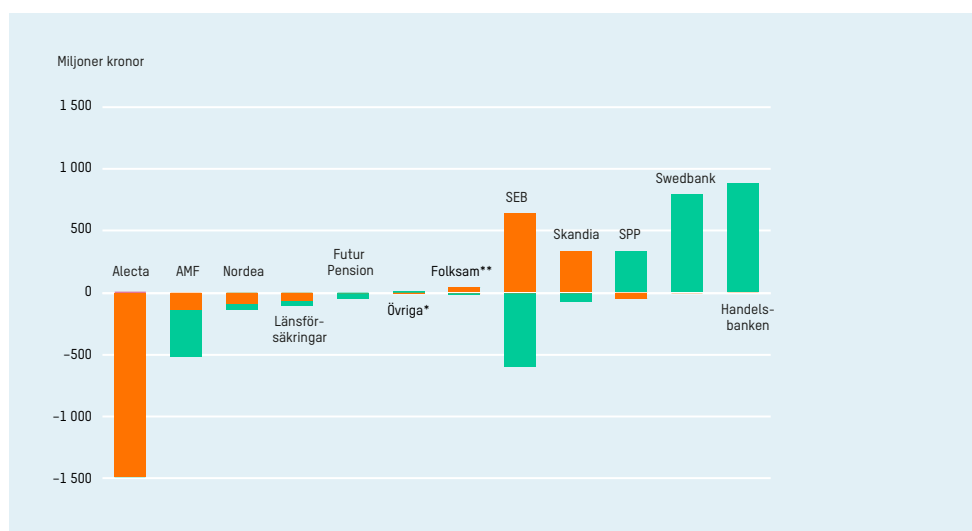
Inom ITP1/ITPK påminner flyttströmmarna 2020 om hur det såg ut 2019. Kapitalet flyttas främst från traditionell försäkring hos Alecta (förvalsbolag) och AMF till fondförsäkring inom Handelsbanken, Swedbank och SPP. Alectas utflödesökning är stor (37 procent) medan AMFs utflöde minskar något (-18 procent). Störst nettoinflöde har Handelsbanken även om de minskar sedan ett år tillbaka (-13 procent) och allt sker inom fondförsäkring. Swedbank ökar (26 procent) medan Handelsbanken minskar (-3 procent). SEB har ett inflöde till traditionell försäkring men tappar samtidigt fortsatt inom fondförsäkring. Att fondförsäkring minskar inom AMF och SEB är också en effekt av att dessa bolag inte längre finns med inom ITP efter den senaste upphandlingen. Skandia ökade kraftigt 2019 men minskar

ungefär lika mycket 2020 (-49 procent). Utflödet inom fondförsäkring minskar visserligen men minskad inflytt inom traditionell försäkring är anledningen till utvecklingen. SPPs flyttvolymer är oförändrade på årsbasis.

Privatanställda tjänstemän kan, till skillnad från privatanställda arbetare, i regel inte flytta all sin tjänstepension. Orsaken är att äldre individer har majoriteten av sitt pensionskapital i förmånsbestämd ITP2 som inte kan flyttas och en mindre del, premiebestämd ITPK, som kan flyttas. Yngre personer, som omfattas fullt ut av premiebestämd ITP1, har inte sparat så länge vilket gör att deras flyttbara kapital litet i sammanhanget. Inom ITP-avtalet finns även regler som anger att sparare inom ITP1 måste placera minst 50 procent av sina premier i en traditionell försäkring, kapital som alltså inte är möjligt att flytta till fondförsäkring.

Diagram 8.

Flyttat kapital (netto) inom ITP1/ITPK 2020, per bolag

Tabell 8.

Flyttat kapital (netto) inom ITP1/ITPK 2020 per bolag

Miljoner kronor			
Bolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
Alecta	-1 491	0	-1 491
AMF	-137	-377	-514
Nordea	-82	-52	-134
Länsförsäkringar	-58	-44	-101
Futur Pension	0	-43	-43
Övriga*	-4	9	6
Folksam**	36	-9	27
SEB	635	-594	41
Skandia	327	-66	261
SPP	-42	327	286
Swedbank	0	790	790
Handelsbanken	-4	879	874

* PP Pension, Movestic, KPA

** Folksam liv och Folksam-L0

Källa: Collectum

Flyttar för kommun- och regionanställda

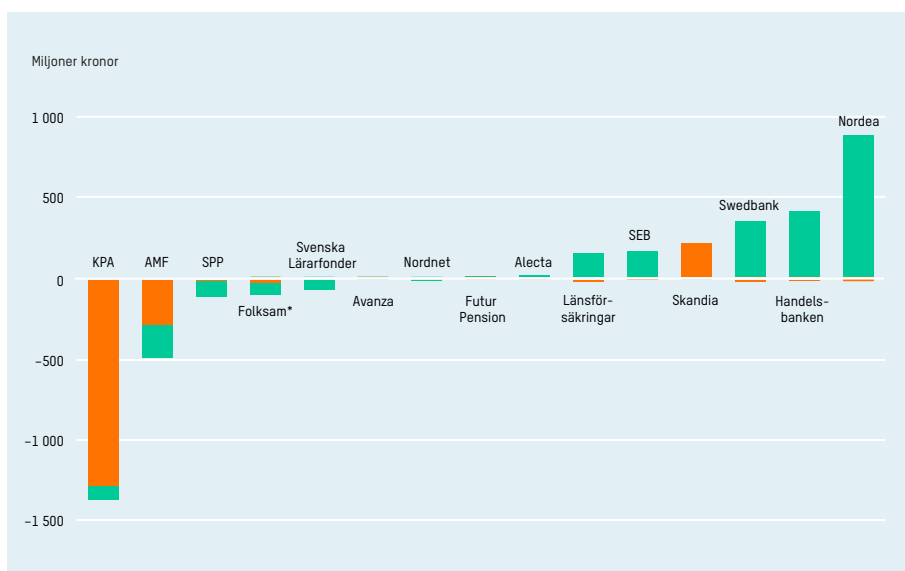
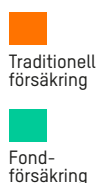
Flyttat kapital inom KAP-KL/AKAP-KL 2020

Efter en markant uppgång 2019 minskade flyttströmmarna åter inom KAP-KL/AKAP-KL under 2020 (-14 procent). Flyttarna går fortsatt från traditionell försäkring hos förvalet KPA samt från både traditionell försäkring och fondförsäkring hos AMF. Och för just KPA och AMF handlar det om ökningar om 71 respektive 29 procent. Det flyttade kapitalet går främst till fondförsäkring hos Nordea, Handelsbanken

och Swedbank. Den största ökningen i i absoluta tal står Nordea för och även SEB ökar kraftigt. Men även Handelsbanken (4 procent) och Swedbank (7 procent) ökar under 2020. Länsförsäkringar vänder ett negativt flyttnetto 2019 till ett positivt inflöde. Inom KAP-KL/AKAP-KL har antalet bolag som erbjuder traditionell försäkring minskat sedan anslutningen 2014 men Skandia har sedan tre år tillbaka ett allt större nettoinflöde.

Diagram 9.

Flyttat kapital (netto) inom KAP-KL/AKAP-KL 2020, per bolag

Tabell 9.

Flyttat kapital (netto) inom KAP-KL/AKAP-KL 2020, per bolag

Miljoner kronor			
Bolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
KPA	-1 283	-92	-1 375
AMF	-279	-207	-486
SPP	-4	-104	-108
Folksam*	-17	-79	-96
Svenska Lärarfonder	0	-61	-61
Avanza	0	-8	-8
Nordnet	0	-2	-2
Futur Pension	0	4	4
Alecia	7	0	7
Länsförsäkringar	-8	148	140
SEB	-2	160	157
Skandia	211	0	211
Swedbank	-11	345	334
Handelsbanken	-3	407	404
Nordea	-7	886	879

Källa: Pensionsvalet och valcentralen

Flyttar för statsanställda

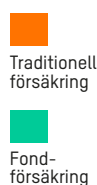
Flyttat kapital inom PA16 2020

Den 1 april 2017 öppnades kapital inom PA16 upp för flytt där Kåpan Pensioner är förvalsbolag. Flytträtten omfattar enbart nya premier.⁷⁾ Dessutom går förmånsbestämd tjänstepension, som många statsanställda också omfattas av, inte att flytta. Flexpension, som omfattar yngre statligt anställda inom PA16 avdelning I, går inte heller att flytta. Flyttströmmarna går främst från AMF (traditionell försäkring och fondförsäkring) och Kåpan (traditionell försäkring)

till fondförsäkring hos Handelsbanken, Swedbank och Länsförsäkringar. Handelsbankens inflöde till fondförsäkring ökade kraftigt 2019 (+170 procent) för att stanna upp 2020. Swedbank ökar (+34 procent) och Länsförsäkringar fördubblar inflödet (+220 procent) om än från en låg nivå. Futur Pension har samma flyttvolym 2019 som 2020. Flyttvolymerna inom PA16 fortsätter att öka för fjärde året i rad och uppgick 2020 till cirka 183 miljoner kronor.

Diagram 10.

Flyttat kapital (netto)
inom PA16, 2020 per bolag

Tabell 10.

Flyttat kapital (netto)
inom PA16 2020, per bolag

Miljoner kronor			
Bolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
AMF	-13	-23	-36
Kåpan Pensioner	-33	0	-33
Alecta	-2	0	-2
SEB	-1	8	7
Futur Pension	0	7	7
Länsförsäkringar	-3	10	8
Swedbank	0	21	21
Handelsbanken	-1	29	28

Källa: SPV

⁷⁾ Flytträtt saknas på kapital intjänat före 2017.

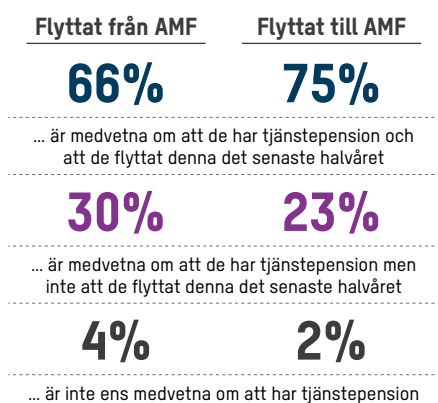
Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension?

Under flera år har AMF undersökt hur spararna som flyttar sin tjänstepension från AMF resonerar. Den senaste undersökningen gjordes under perioden 25 augusti–23 september 2021 och totalt 1 225 sparare kontaktades, varav 804 var medvetna om att de flyttat sin tjänstepension. Nytt i årets undersökning är sparare som flyttat till AMF där 186 kontaktades varav 140 var medvetna om att de har flyttat.

Drygt en av tre (34 procent) av de som flyttar från AMF är omedvetna om att de flyttat, vilket tangerar den högsta nivån från föregående års undersökningar (2018). I tidigare års undersökningar har andelen som är omedvetna om att de har flyttat sin tjänstepension varierat mellan cirka en av fyra till en av tre (mellan 23 och 34 procent). Av de som flyttade sin tjänstepension från AMF (januari 2021–juni 2021) valde majoriteten fondförsäkring, främst någon av bankaktörerna eller Folksam LO (FOLO). Bland de som flyttar in till AMF är det en av fyra som är omedvetna om att flytten har skett (25 procent).

Banker, försäkringsbolag och finansiella rådgivare väcker ofta tanken

Bland de sparare som kände till att de flyttat sin tjänstepension från AMF uppger 43 procent att tanken på att flytta tjänstepension väcktes av en bank, finansiell rådgivare eller försäkringsbolag. Två av fem uppger att tanken på flytt väcktes av dem själva, vilket är något högre än vid tidigare års undersökningar. Bland privatanställda tjänstemän (ITP1/ITPK) uppger 44 procent att tanken om flytt väckts av dem själva. Inom kommun- och regionanställda (KAP-KL/AKAP-KL) uppger dock 48 procent att tanken om en flytt väcktes av banken eller en finansiell rådgivare. Inom åldersgruppen 43–55 år är det vanligare att banken initierar flytten än bland både de äldre och yngre spararna. Fler män än kvinnor uppger generellt att de initierar flytten själv, medan kvinnor i högre utsträckning hänvisar till att flytten hade sitt ursprung i möte med banken.

BAS: 1 225 som flyttat från AMF samt 186 som flyttat till AMF.

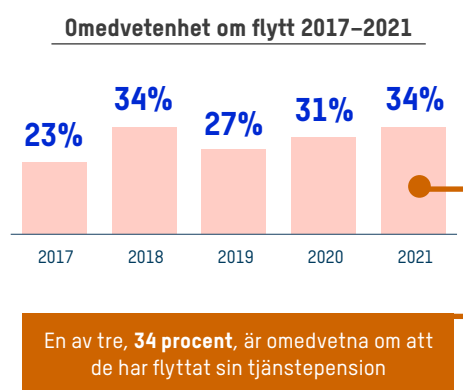
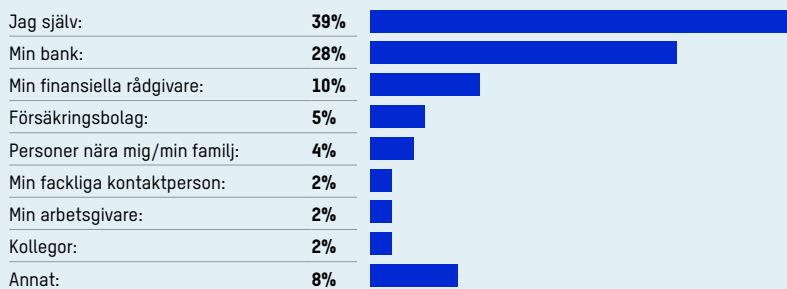

Diagram 11.

Vem var det som först väckte tankarna på att du skulle flytta din tjänstepension?

BAS: De som är medvetna om att de flyttat från AMF, 804 st.

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

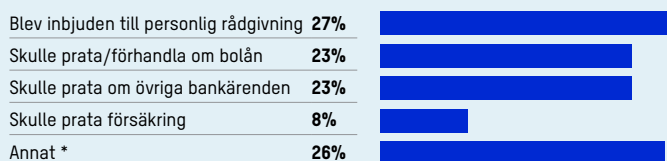
Kontakt med banken leder ofta till flytt

Främsta anledning till att spararna har kontakt med banken är att de blivit inbjudna till personlig rådgivning, vilket skiljer sig från tidigare år då framförallt förhandling eller samtal om bolån var anledningen till kontakt. I år anger 27 procent just inbjudan till personlig rådgivning, vilket kan jämföras med 19 procent förra året. Nära var fjärde (23 procent) uppger att de skulle prata om bolån medan övriga

bankärenden är lika vanligt (23 procent). Nästan en av tio (8 procent) skulle egentligen prata sakförsäkring såsom hem-, villa- eller bilförsäkring. Av de sparare som flyttat sin pension fick 10 procent ett erbjudande som var villkorat av flytten. Av dessa uppger 35 procent att erbjudandet handlade om rabatterad bolåneränta medan nästan var fjärde (23 procent) anger rabatt på sakförsäkringar eller annan helkundsrabatt.

Diagram 12.

Vad var anledningen till att du hade kontakt med banken vid detta tillfälle?

BAS: Bank/försäkringsbolag/finansiell rådgivare väckte tanken på en flytt från AMF, 305 intervjuer.

De allra flesta får hjälp att genomföra flytten

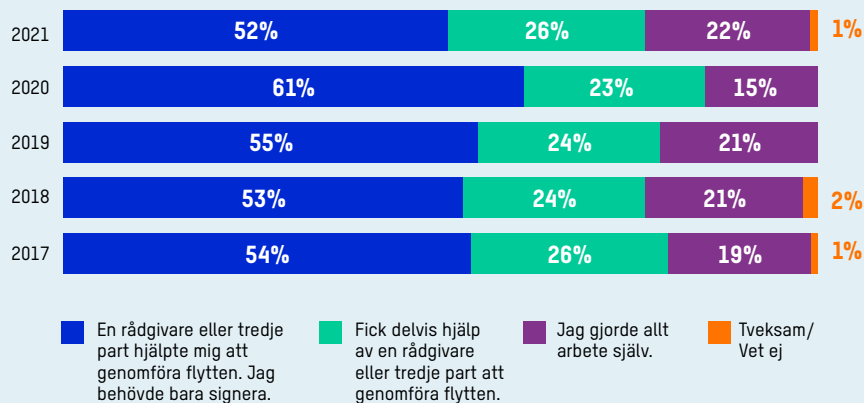
När flytten genomförs är det mycket vanligt att en rådgivare eller annan tredje part hjälper till. Nära fyra av fem (78 procent) uppger att de fått hjälp av sin bank, en finansiell rådgivare eller annan tredje part för att genomföra flytten. Hälften behövde bara signera (52 procent) och ytterligare en av fyra (26 procent) fick delvis hjälp. Privatanställda tjänstemän genomför flyttar själva i större utsträckning. Det är mindre

vanligt hos privatanställda arbetare och kommun- och regionanställda att göra allt arbete själv (18 respektive 15 procent).

Bland de som flyttar till AMF gjorde fyra av fem (79 procent) allt arbete själv och tanken på att flytta väcktes på eget initiativ (71 procent) medan bank (2 procent), finansiell rådgivare (5 procent) och försäkringsbolag (0 procent) står för en mycket liten påverkan.

Diagram 13.

När du tänker på genomförandet av själva flytten, vilket påstående stämmer bäst in på dig?

BAS (2021): De som är medvetna om att de flyttat från AMF, 804 st.

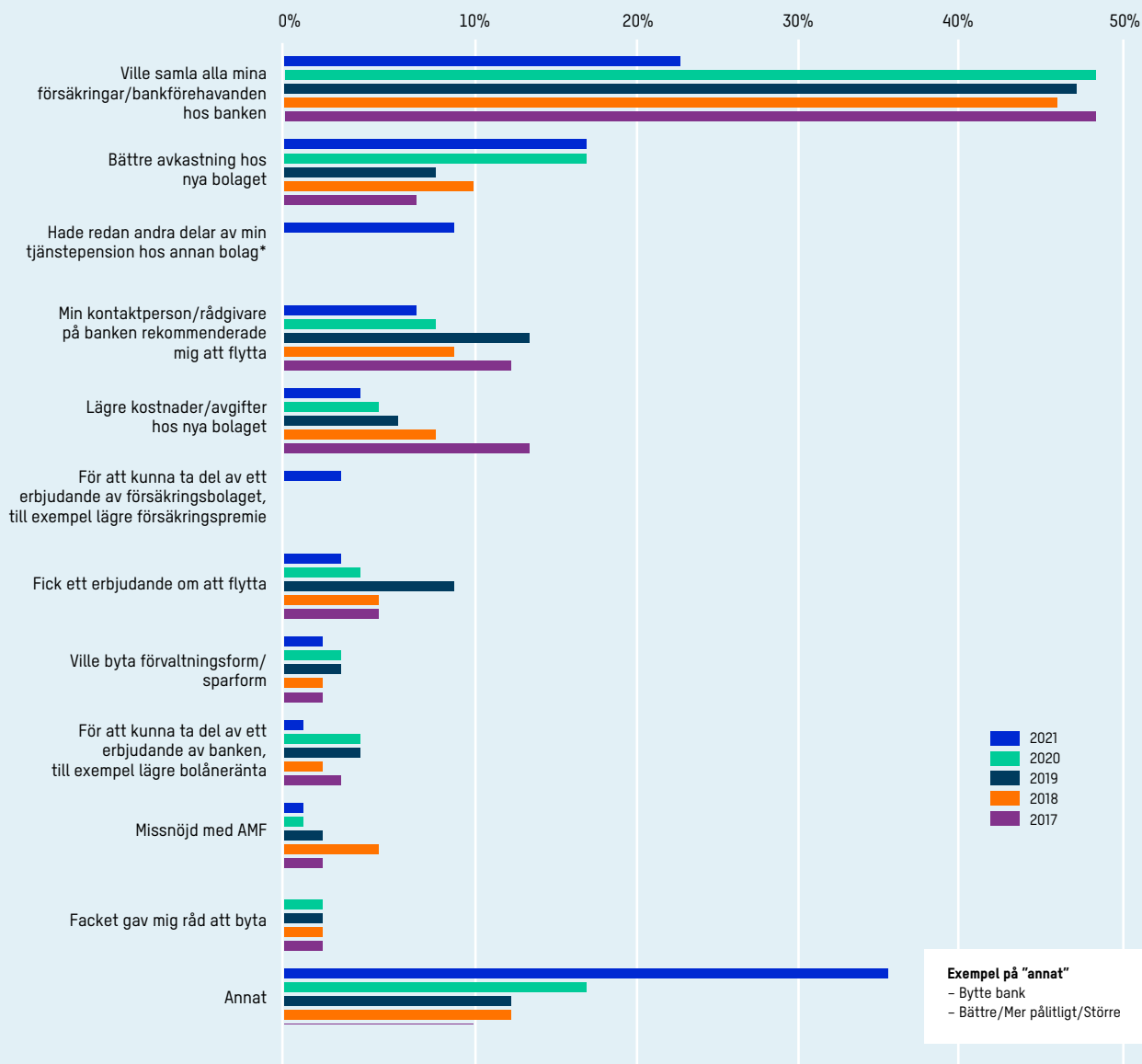
Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

Samlat sparande främsta motivet till flytt

Den främsta anledningen till att spararna flyttar sin tjänstepension från AMF är liksom tidigare års mätningar att man vill samla sina försäkringar och bankförehavanden på ett ställe. Det är också en av anledningarna varför man flyttar till AMF (att man redan har delar av sin tjänstepension hos samma bolag).

Diagram 14.

Vad var den främsta anledningen till att du genomförde en flytt av din tjänstepension från AMF?

* Ny 2021

BAS (2021): De som är medvetna om att de flyttat från AMF, 804 intervjuer.

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

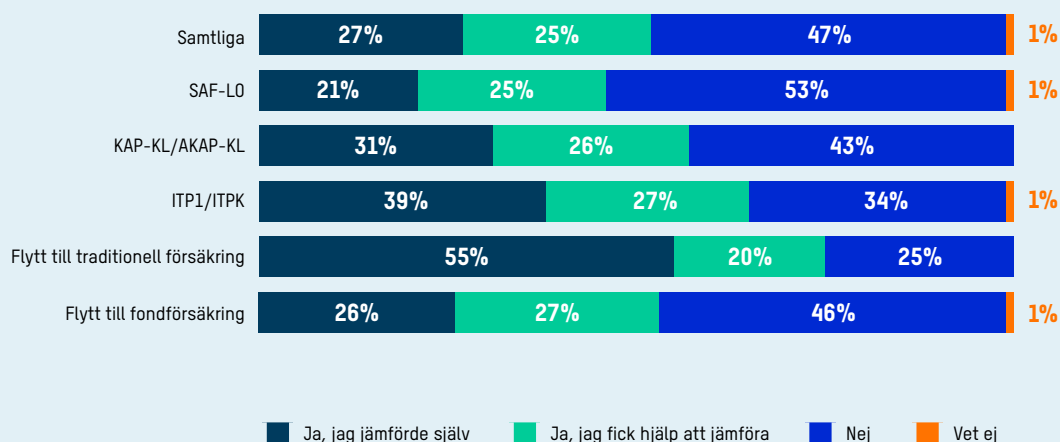
Hälften jämför olika pensionsalternativ

Drygt hälften (52 procent) av de som flyttade från AMF jämförde själva eller fick hjälp att jämföra olika alternativ innan de flyttade sin tjänstepension. Andelen är något högre bland privatanställda tjänstemän (ITP1/ITPK). Av de som jämförde olika alternativ uppger 32 procent att de använt sig av Minpension.se, vilket är en minskning med 18 procentenheter sedan föregående år. Även valcentralerna har minskat som kunskapskälla vid jämförelser, 23 procent uppgav att de sökte information där vilket kan jämföras med 31 procent 2020. Även här framträder en annan bild bland dem som flyttar in till AMF. Tre av fyra (74 procent) jämförde olika alternativ/erbjudanden innan de genomförde sin flytt. De som har gjort jämförelser är mer nöjda med sin flytt än de som inte har gjort jämförelser.

På Minpension.se kan man se uppgifter om den egna pensionen hos respektive bolag, men information om till exempel avkastning, avgifter och produktvillkor saknas. Jämförelser mellan olika alternativ finns emellertid på valcentralernas hemsidor och inom privat sektor finns även information hos Avtalat.se. På Konsumenternas försäkringsbyrås hemsida kan den som funderar på att flytta sin tjänstepension jämföra avgifter och villkor hos olika bolag. Konsumenternas försäkringsbyrå har i uppdrag att ge privatpersoner oberoende fakta och vägledning och verksamheten styrs av Konsumentverket, Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Generellt finns det en stor efterfrågan på mer kunskap från Pensionsmyndigheten, pensionsbolag och arbetsgivare.

Diagram 15.

Gjorde du några jämförelser mellan de olika erbjudanden/alternativen innan du tog beslut i frågan om flytt av din tjänstepension?

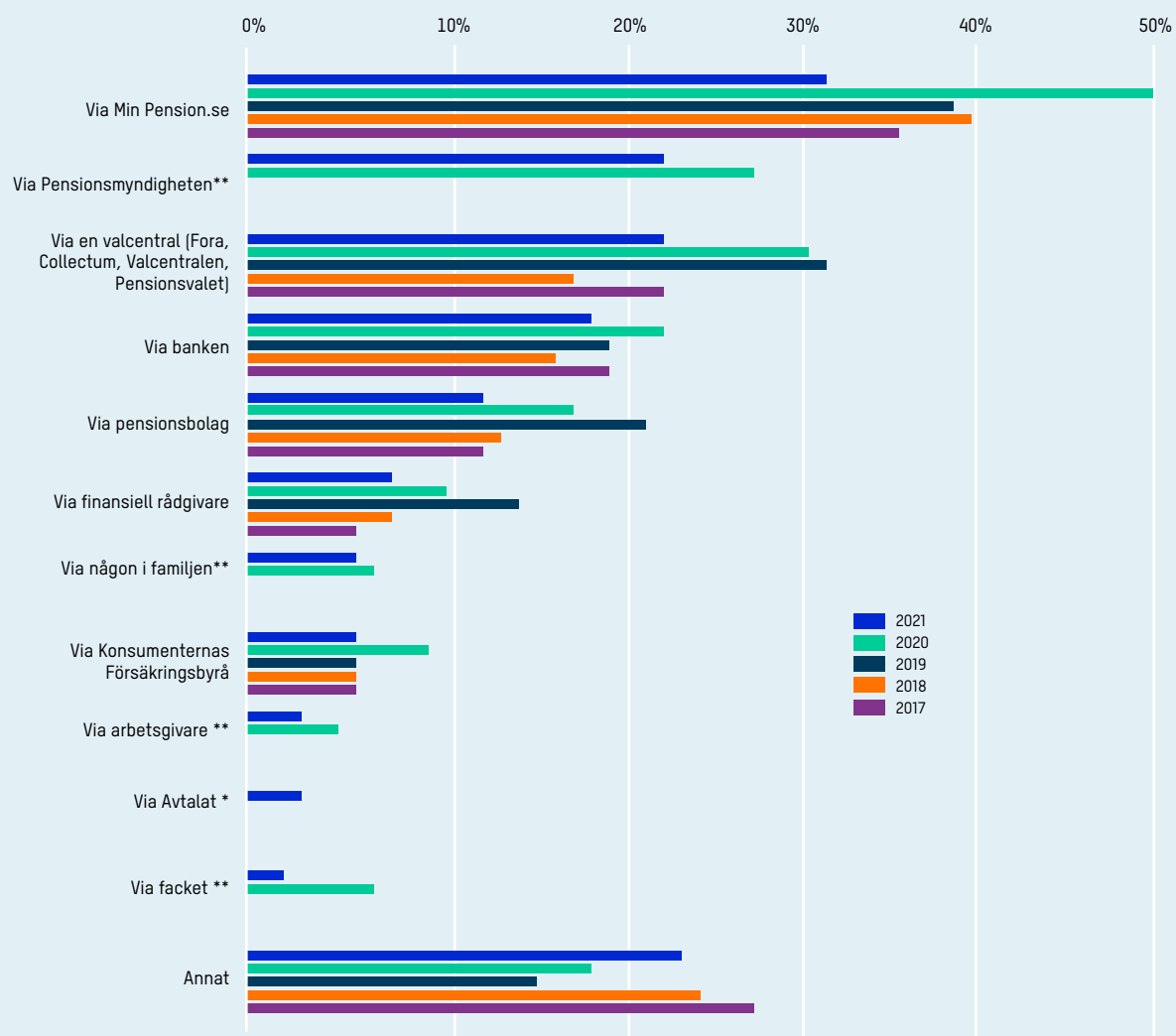

BAS (2021): De som är medvetna om att de har flyttat från AMF, 804 st.

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

Diagram 16.

Hur sökte du information vid denna jämförelse?

* Ny 2021

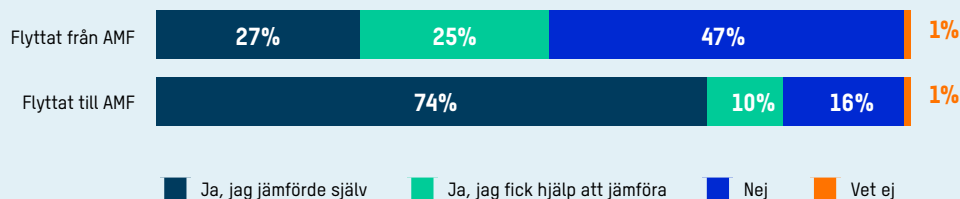
** Ny 2020

BAS [2021]: Gjorde jämförelser själv innan flytt från AMF, 216 st.

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

Diagram 17.

Gjorde du några jämförelser mellan de olika erbjudanden/alternativen innan du tog beslut i frågan om flytt av din tjänstepension?

BAS: De som är medvetna om att de flyttat, 804 som flyttat från AMF samt 140 som flyttat till AMF.

Spararnas syn på traditionell försäkring och fondförsäkring

Av de sparare som är medvetna (66 procent) om att de flyttat sin tjänstepension från AMF är det förhållandevis få som anger att de inte förstod innebörden av vad en flytt innebär sett till risknivå, garantinivå, avgifter med mera. En klar majoritet (82 procent) uppger att de förstod vad flytten innebar. Ungefär hälften (48 procent) menade att de fick tillräckligt med information av bolaget de valde att flytta till. Knappt en tredjedel (30 procent) sökte information på egen hand.

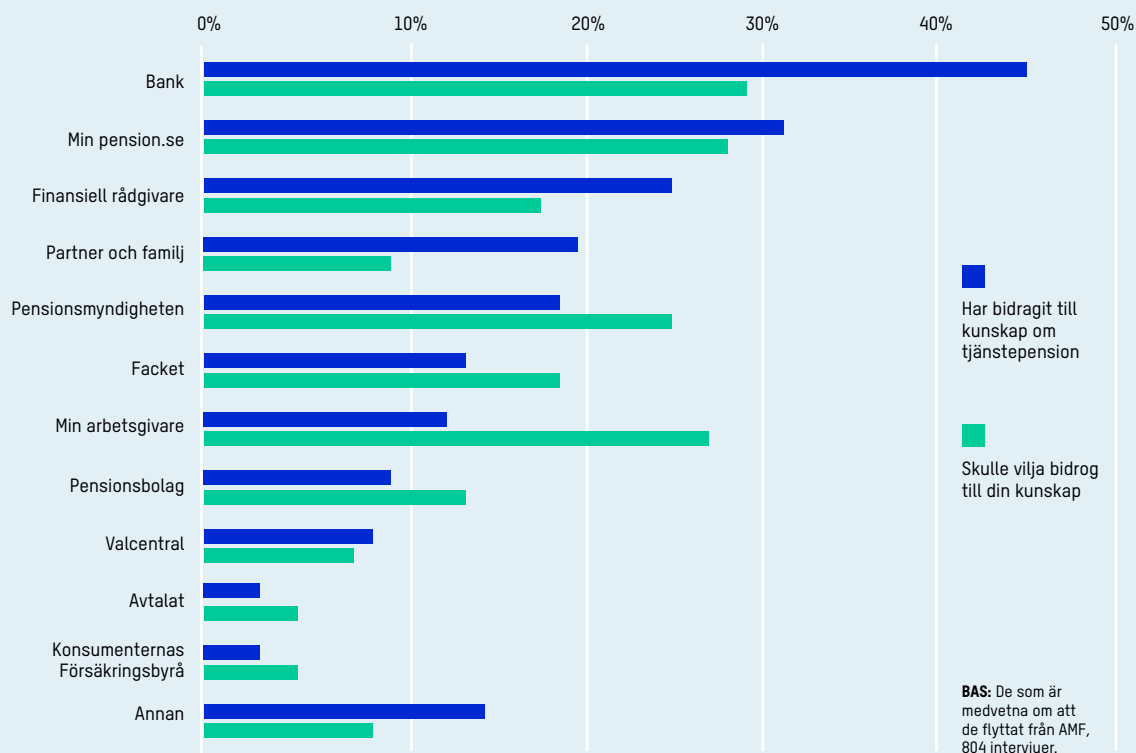
Den upplevda kunskapen om såväl traditionell försäkring som fondförsäkring har ökat bland de som flyttat sin tjänstepension (till skillnad från tidigare år). Två av fem, 42 procent (37 procent 2020), av de som flyttat uppger att de har ganska eller mycket god kännedom om vad traditionell försäkring innebär. Kännedomen om fondförsäkring är fortsatt högre och har ökat från 46 procent 2020 till 57 procent 2021.

Drygt en tredjedel (35 procent) uppger att de föredrar traditionell försäkring jämfört med nästan sex av tio (57 procent) för fondförsäkring. Detta signalerar ett tydligt skifte från 2020 då cirka 51 procent uppgav att de föredrog traditionell försäkring och cirka 42 procent föredrog fondförsäkring. Den ökande efterfrågan på fondförsäkring kan eventuellt vara en effekt av stigande börser under andra halvan av 2020 och första halvan av 2021.

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

Diagram 18.

Vilken/vilka av följande parter har bidragit/skulle du vilka bidrog till din kunskap om tjänstepension?

Spararnas val jämfört med uttalade preferenser

En stor andel flyttar till en sparform som de inte vill ha. Av de som har flyttat sin tjänstepension från AMF säger sig 26 procent föredra en traditionell försäkring trots att flytten gick till en fondförsäkring. Endast 2 procent säger sig föredra en fondförsäkring då flytten gick till en traditionell försäkring. Fler kvinnor än män uppger att de föredrar traditionell försäkring (45 jämfört med 30 procent). Preferensen för traditionell försäkring är starkast i åldersgruppen 56–67 år (49 procent). Nästan sju av tio (68 procent) känner sig nöjda med att ha flyttat sin tjänstepension medan endast sex procent uppger sig vara missnöjda med sitt beslut, vilket är i linje med förra årets siffror. Generellt är de som flyttat ett relativt litet kapital inte fullt lika nöjda med flytten som

andra. Det kan bero på att flyttavgiften blir mer påtaglig när mindre kapital flyttas.

Bättre information om skillnader och mer tid att fundera efterfrågas

Bland de som redan flyttat efterfrågas bättre information om skillnader mellan olika alternativ (till exempel sparformer, avgifter och villkor) och längre betänketid som en lösning på att öka medvetenheten om att tjänstepensionen flyttas till ett annat bolag. Tre av fem (62 procent) menar att mer information eller signering med e-legitimation en andra gång efter att ha fått mer tid att fundera skulle leda till större medvetenhet om att man flyttar sin tjänstepension. Endast 28 procent upplever att informationen är bra som den är idag.

26%

föredrar **traditionell försäkring** men har valt **fondförsäkring**

2%

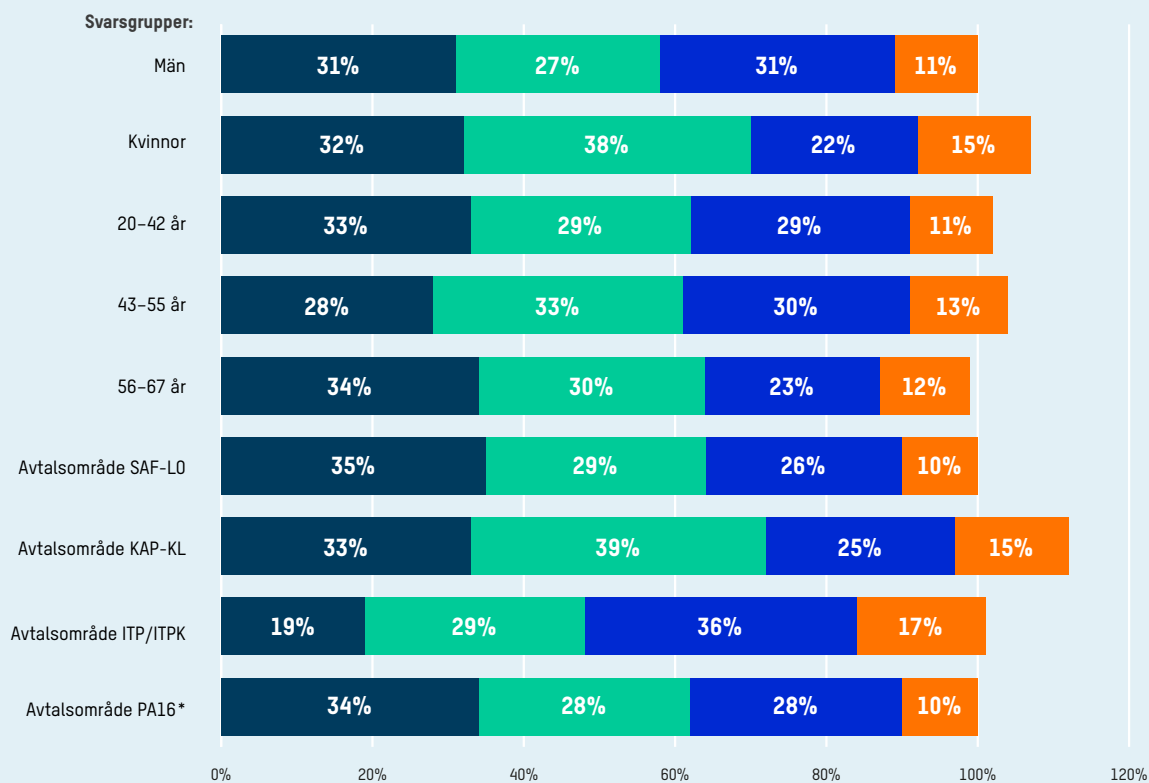
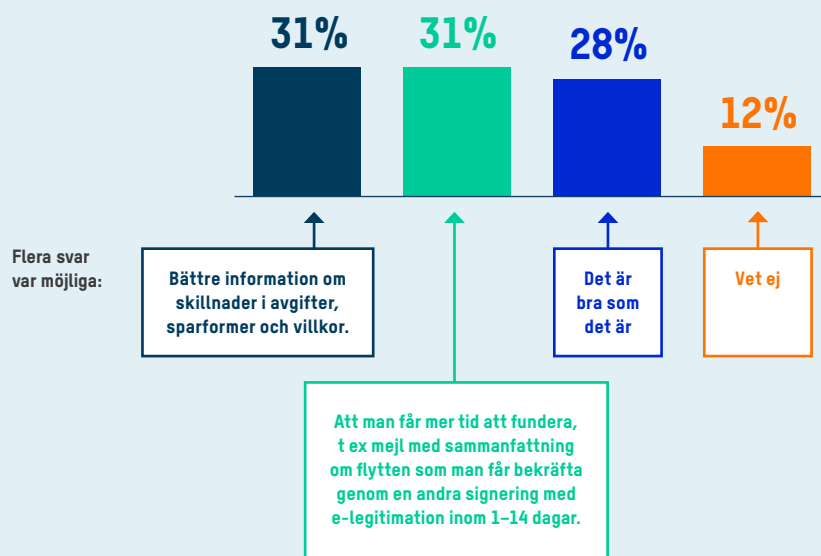
föredrar **fondförsäkring** men har valt **traditionell försäkring**

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension, forts.

Diagram 19.

Många som flyttar sin tjänstepension är inte medvetna om att de har gjort det.

Hur tror du att man kan få större medvetenhet i dessa frågor?

BAS: De som är medvetna om att de flyttat från AMF, 804 intervjuer.

Undrar du över något?

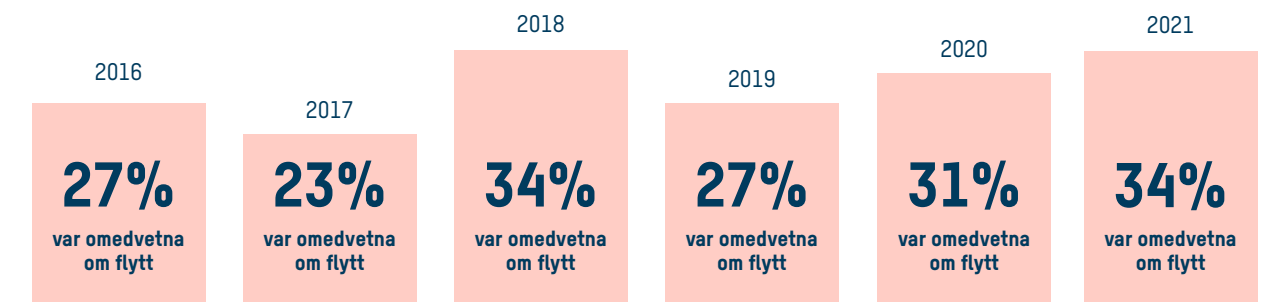
0771-696 320
(vardagar 8-17)

amf.se
info@amf.se

Omedvetenhet vid flytt

Vi på AMF tycker att det är viktigt att pensionssystemet ska vara begripligt och förutsägbart för pensionsspararna. Vår ambition är att våra sparare ska uppleva tjänstepension som enklare, vilket bland annat underlättar för medvetna val kring pensionen. Genom påverkansarbete och samarbete med andra aktörer försöker vi bidra till förbättringar, samtidigt som vi även arbetar för att förfina och förenkla vårt eget erbjudande. Som en del i detta arbete har vi satt ett mål att minska antalet sparare som är omedvetna om flytt av sin tjänstepension.

Vi har därför under sex års tid följt andelen sparare som inte är medvetna om att deras tjänstepension flyttats från AMF. I 2021 års flyttundersökning intervjuades 1 225 individer som flyttat från AMF, varav 804 var medvetna om att de har flyttat sin tjänstepension. Det innebär att drygt en av tre (34 procent) var omedvetna om att de flyttat sin tjänstepension från AMF – vilket tangerar den högsta nivån från 2018. I tidigare års undersökningar har andelen som är omedvetna varierat mellan cirka en av fyra till en av tre (mellan 23 och 34 procent). Vi har även undersökt till vilket bolag de berörda spararna har flyttat.

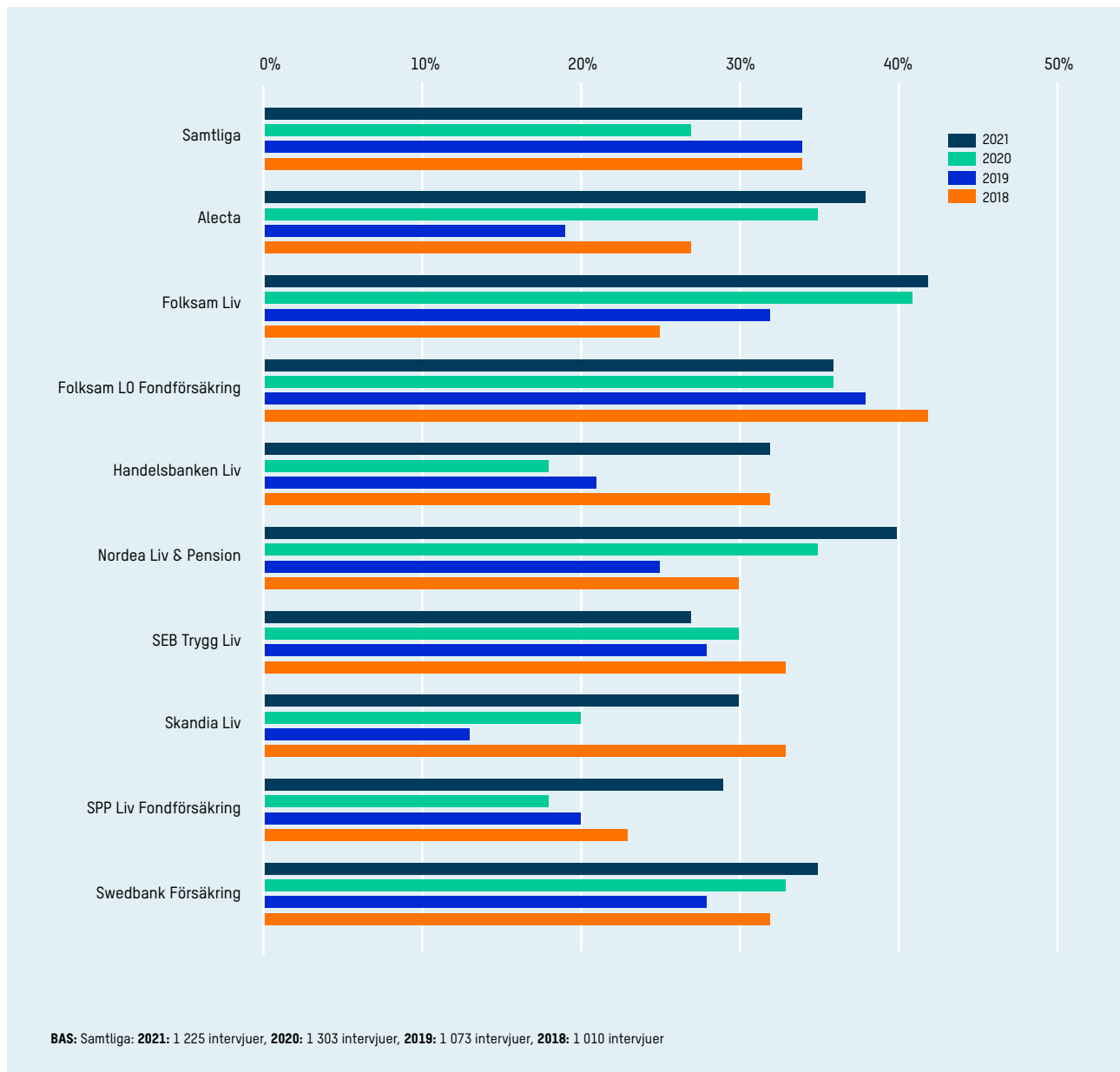

Omedvetenhet om flytt 2020, per bolag dit flytten gick

Bolag dit flytten gick	Intervjuade personer		Omedvetna om flytten	
	Antal, st	Andel, procent	Antal, st	Andel, procent
Alecta	24	2%	9	38%
Futur Pension	28	2%	14	50%
Folksam Liv	19	2%	8	42%
Folksam LÖ Fondförsäkring	178	15%	64	36%
Handelsbanken Liv	158	13%	51	32%
KPA Pensionsförsäkring	10	1%	6	60%
Länsförsäkringar	61	5%	16	26%
Nordea Liv & Pension	199	16%	79	40%
SEB Trygg Liv	150	12%	40	27%
Skandia Liv	33	3%	10	30%
SPP Liv Fondförsäkring	49	4%	14	29%
Swedbank Försäkring	310	25%	109	35%
Movestic Liv och Pension	1	0%	0	0%
Uppgift saknas	5	0%	1	20%
Summa	1 225	100%	421	34%

BAS: Samtliga som har flyttat från AMF, 1225 intervjuer.

Omedvetenhet om flytt 2018–2021, per bolag dit flytten gick, procent

Leverantör av undersökningen: Demoskop

Datinsamlingsperiod: : 25 augusti–23 september 2021

Urval: Sparare som under perioden januari–juli 2021 flyttat sina tjänstepensionsförsäkringar från AMF eller till AMF.

Metod: Telefonintervjuer

Antal intervjuer – flytt från AMF: 1 225 intervjuer, varav 804 som är medvetna om att de har flyttat sin tjänstepension.

Intervjuerna med medvetna flyttare fördelades enligt (medvetna flyttare):

- Avtalspension SAF-LO 790 (500) intervjuer
- ITP1/ITPK 252 (161) intervjuer
- KAP-KL/AKAP-KL 151 (114) intervjuer
- PA16 32 (29) intervjuer

Antal intervjuer – flytt till AMF: 186 intervjuer, varav 140 som är medvetna om att de har flyttat sin tjänstepension.